

Nr 510

Av fru **Lewén-Eliasson m. fl.**, *angående skolornas utrustning för elevernas fritidsaktiviteter.*

(Lika lydande med motion nr 599 i Förtsa kammaren)

Under 1968 gjorde de socialdemokratiska kvinnoklubbarna runt om i landet en stickprovsundersökning om hur lågstadiebarnens utemiljö vid skolan var utformad.

Man fann att det så gott som alltid fanns s. k. lekplatser vid skolan, men lekutrustningen var ofta mycket bristfällig; egentligen fanns det endast bollväggar eller bollplank. Inte ens nyare skolor var särskilt väl utrustade.

Om det fanns sittplatser på skoltomten så var de förbehållna lärare eller äldre elever i de fall man delade skolgård med mellan- och högstadiet.

Även om barnen sysselsatte sig med fristående lekar och medförde egna lekredskap framkom det vid denna undersökning en allmän önskan om anordningar som stimulerade barnens lek. I påtagligt många fall gjorde man den iakttagelsen att någon lek över huvud taget inte förekom.

Det är naturligtvis mycket viktigt att barnen kan använda skoldagens fritid på ett meningsfullt sätt och att skolan utrustas så att detta blir möjligt. Eleverna är inte alla lika. Där finns de mera passiva, de aggressiva och de notoriskt oroliga. En del behöver uppmuntras att röra på sig, en del behöver få ett ordentligt utlopp för sin aktivitet som arbetet i skolsalen inte ger möjlighet till.

De nya arbetsformerna i skolan med förlängda arbetspass och långraster förstärker ytterligare behovet av rikligare och framför allt mer differentierad utrustning på skolgårdar och övriga utrymmen i anslutning till skolbyggnaderna där barnen tillbringar långraster. Rikligare och mer varierad utrustning kan också verka förebyggande mot förstörelse av lokaler. Rasterna måste i framtiden på ett helt annat sätt än nu ses i sammanhang med den övriga delen av skoldagen och ges ett pedagogiskt och socialt egenvärde.

Detta förutsätter emellertid en noggrann planering av de lokaler och områden som eleverna skall disponera på sin fritid. För de små barnen gäller det lekplatser och lekredskap, för de äldre annan utrustning. Expeditionsrum för elevråd och uppehållsrum för elever hör till en välplanerad skola, liksom regnskydd borde vara obligatoriskt i vårt klimat.

På många håll har det växt fram ett spontant intresse för de här frågorna,

och olika grupper har medverkat för att göra skolmiljön aktiverande. Föredömliga exempel på förnyelse av gamla skolgårdar kan uppvisas, liksom det på sina håll sker en allsidig planering av nya skolanläggningar. Det borde inte vara tillfälligheter som avgör om skolorna i de här avseendena är väl utrustade. Skall detta undvikas och skolans elever tillförsäkras en god fritidsmiljö måste det uppställas krav och ges normer för denna liksom för skolan i övrigt.

De rekommendationer från skolöverstyrelsen som skall tjäna som vägledning och inspiration för skolstyrelser och skolplanerare är alltför knapphändiga och ensidigt inriktade på tekniska detaljer vid anläggandet av skolgården.

Det kan även ifrågasättas om inte den nya synen på skolans verksamhet borde få konsekvenser för statsbidragets utformning i så måtto att utelokaler (t. ex. skolgårdar) i anslutning till skolbyggnader betraktades analogt med innelokaler. Vidare borde beträffande statsbidrag till utrustning av dessa utelokaler gälla motsvarande normer som för innelokalers utrustning.

Med hänvisning till ovanstående hemställes,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t begär åtgärder i syfte att åstadkomma bestämda normer och standardkrav på skolornas utrustning för elevernas lek och andra fritidsaktiviteter under skoldagen oavsett om dessa aktiviteter äger rum inne eller ute, samt

att ge statsbidragsbestämmelserna en sådan utformning att i underlaget kan inräknas även utrustningen av skolgårdar och övriga lokaler för elevernas fritidsaktiviteter.

Stockholm den 27 januari 1970

Anna Lisa Lewén-Eliasson (s)   *Lars Gustafsson (s)*   *Ingrid Ludvigsson (s)*
i Barkarby

Hans Jönsson (s)   *Anna-Greta Skantz (s)*   *Lena Hjelm-Wallén (s)*
i Arlöv

Gudrun Sundström (s)

Bengt Wiklund (s)
i Härnösand